

ДОСВІД РОЗВИТКУ АЗІЙСЬКИХ ГРОШОВО-БАНКІВСЬКИХ СИСТЕМ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Тези присвячено вивченню досвіду розвитку та функціонування грошово-банківських систем країн Азії, зокрема: Ізраїлю, Туреччини, Японії, КНР, Кореї, та Сінгапуру. Водночас визначено напрям та елементи, інструменти його застосування в Україні.

Ключові слова: *грошово-банківська система, іноземні банки, ісламські банки, державні банки, управління валютним курсом, соціальна відповідальність банків, банківські інновації.*

Грошово-банківські системи країн Азії, зокрема. Ізраїлю, Туреччини, КНР, Японії, Кореї, Сінгапуру та ін.. є високо розвинутими, мають багату історію, вагомі переваги і здобутки. Їхній досвід заслуговує уваги та детального вивчення і застосування національними грошовими регуляторами інших країн.

Грошова і банківська системи тісно пов'язані між собою, а саме взаємодія є різною на певних етапах історичної еволюції. Вагомим чинником посилення цієї еволюції є формування цифрової та соціальної економіки.

Гроші і банки Ізраїлю є міцними надійними та стабільними. Фінанси країни відносно легко подолали пандемію і нині мають міцні гроші, низьку інфляцію та солідну соціалізацію економіки. В Ізраїлі присутні майже всі провідні міжнародні кампанії світу. В країні нині діє 30 банків, тут тільки 4 іноземні банки, які можуть обслуговувати тільки бізнес, а не фізичних осіб.

В Туреччині є 5 ісламських банків. В цілому банківська система країни має 53 банки, при цьому більше 20-ти це банки з іноземним капіталом. Загалом банківський сектор є ефективним та безпечним, він становить майже 90% усього фінансового сектору країни.

Банківську систему Японії очолює Центральний банк - Банк Японії, 55 % акцій якого належать державі. Другим рівнем банківської системи Японії є комерційні банки. Основою цього рівня є загальнонаціональні банки, обсяг наданих кредитів яких становить близько 80 % усього обсягу банківського кредитування.

Загальнонаціональні банки включають міські банки, регіональні банки, регіональні банки другого рівня, банки довгострокового кредитування, трастові банки. Центром кредитно-банківської системи виступають 11 міських банків, сумарний обсяг капіталу яких становить трохи більше 35 % від загального обсягу капіталів банківської системи Японії.

В Японії банківська система є дуже надійною, а 4 банки країни входять до списку 50-ти найбільших банків світу. У країні доволі багато державних банків (понад 10), але їхня частка у загальних активах банківської системи незначна (1%). Іноземний сектор банківництва Японії представляють банки США і Великобританії.

Південна Корея має банківську систему, яка стежить за розвитком і прогресом цифрових технологій. Вона націлена, зокрема, на оптимізацію фізичної ваги своїх клієнтів, що стимулює здоровий спосіб життя та соціальну відповідальність банківського бізнесу. Нині південно-корейські банки є світовими лідерами у галузі запровадження інновацій. Банківська система легко подолала пандемію корона вірусу передусім завдяки розробці методик ефективного обслуговування клієнтів в умовах карантину.

Китайська банківська система має багату історію. Китай є країною, в якій уперше з'явилися гроші. Юань належить до резервних валют МВФ. У банківській системі діють комерційні та державні банки. Останні не можуть відмовлятися від кредитування економічно неефективних проєктів. Водночас в КНР розвивається корпоративна соціальна відповідальність банків. Разом з тим, сучасна банківська система Китаю порівняно молода і поки що поступається за рівнем розвитку західної. Китай – практично єдина країна, де інтенсивне економічне зростання супроводжується найсильнішим партійно-політичним впливом на економіку. У різні історичні періоди за допомогою різних інститутів відбувалася акумуляція тимчасово вільних коштів, їх перерозподіл та використання на користь суспільства чи його окремих груп

Сінгапурський долар є авторитетною валютою світу, оскільки тут сформовано потужний фінансовий центр. У країні найдорожча у світі банкнота – 10 000 сінгапурських доларів. Ефективна монетарна політика Сінгапуру забезпечує цінову стабільність та стійке зростання економіки. Головним інструментом досягнення цих результатів є мистецтво управління валютним курсом. ЦБ не може бути незалежним від влади, але він може бути незалежним всередині уряду. Саме тому банківський бізнес країни є двигуном економічного зростання країни.

На завершення можна сказати, що вивчення досвіду розвитку та функціонування грошово-банківських систем розвинутих країн світу та континентів є і завжди буде актуальною темою для наукових фінансових досліджень.

Список використаних джерел:

1. Реверчук С.К. Грошово-банківські системи країн Азії, Австралії та Нової Зеландії. Львів, видавництво ЛНУ ім. Івана Франка 2023.-156 с.
2. Владичин У.В. Державне регулювання іноземного банківництва в Україні: Монографія/У.В. Владичин.-Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2015-594с.